

משק הבקר והחלב

כסלו תשל"ט

157

דצמבר 1978

על הפרק

הענף עליו אנו יושבים

אחר גמר תור הברכות בפרוס השנה החדשה, הגיעה עת עריכת החשבונות תרתי משמע. למראית-עין צועד הענף "על-בטוח" – משקים קיבוציים רבים מגדילים את היקף הייצור, נאבקים על תוספת מכסות הייצור, פה ושם ממשיכים להשקיע ומיעלים את הממשק ברפת. אך למעשה הולך ונכרת, הולך ומתכרסם הענף עליו אנו יושבים. ועולם כמנהגו נוהג. אין שביתות, אין הפגנות, לא שופכים חלב ברחובות ולא עולים על בריקדות. בקיצור, "ציבור נוח וממושמע ואחראי" שאפשר לנצל עד תום.

התוצאה הישירה – רפתנים רבים, בעיקר במשק המשפחתי, מצביעים ברגלים ועוזבים את הענף. אחרי מספר שנים של גידול הייצור תהיה זו שנה של הקפאה ופרושה של הקפאה – נסיגה.

במבט ראשון ובסקירת מצב המשקים, נראה שההכנסה הריאלית לפרה ירדה בשנה שחלפה בכ-10%-15% לעומת זו של השנה שקדמה לה. מחיר החלב עלה ב-37% במשך השנה כאשר האינפלציה וייקור התשומות עלו בכ-45% ולמעלה מזה. הוסכם על עידכון המחיר פעמיים בשנה, ובכל אחת מהפעמים אנחנו סופגים הפסד של לפחות חודשיים, ואין עליו כל פיצוי. בסיס התחשיב – לפחות בשני סעיפים חשובים (מחיר יום העבודה והריבית על ההון הפעיל) עדיין מעוות ומקפח את הרפתנים. כל זה חייב תיקון מיד. לא נוכל ולא נרצה, לשמור על "שקט תעשייתי" לאורך זמן ונדמה שאנו עומדים בקצה הגבול. ברור לכל שבמצב הכלכלי – ובמדיניות הכלכלית של המדינה, יהיה זה מאבק לא קל ואם נדרש לכך, נצטרך לנקוט אמצעים מאוד לא שיגרתיים שבדרך כלל לא היו מקובלים עלינו.

ואם כך – הייתי רוצה לראות זאת כהתראה מחד גיסא ומצפה לשיתוף פעולה מלא – באם יהיה צורך – מאידך.

תלי שור,

ה.מ.ב.